

РСДРП II СЪЕЗД

(Буолбута 50 сыла туолуутугар)

Советскай Союз Коммунистическай партията рабочай кылаас, узабит баанылар уона нурудой ителгизини дошорутан көгүд өтүгүн төрөлбөт бир саалаахтар — коммунистар бөөвөр союзтара буолар.

Коммунистическай партия салааттыганы билиш дойдугу узабиттар дошорутан уона каптааластар батталаран сох омурбатар, советскай ыдыаах олохтообуттар, рабочай уона баанылар дойдун күстүгөх госулартардан төрөбүттөр, аан дойдута бастакы социалистическай обществовона тушугура уона билиш социализмни коммунизмга сымна киришин кыабылаахтык олох килээрн илээлар.

Билиш партиябөт ээбөх ахсаалыах аылалары марксистскай курууоктарган коммунистскай мөүдүгүн чөлөөсө бир сомоор ариштар баоларта сымна уугу историческай сөүдү бары.

Советскай Союз Коммунистическай партиятын оловор бөдөх күнүн 1903 сыллаах от ыын 30 күнө — Российскай социал-демократическай рабочай партия (РСДРП) II съезди илээлөбөт күнө буолар, ол 50 сыла туолуутун быйыл билиш партиябөт уона советскай парод бүтүгүнүчө мүнөшкө баалгылаар.

РСДРП II съезди сапта күстүгөх пролетарскай марксистскай партия үөсүкүтү өтүгүн олохтобулар, ити партия билиш пароду 1917 сыллаахха Уугу Октябрьскай Революция кыабылаан сирдэбөт, пролетариат диктатурасын төрөбүттө уона социалистическай общество тудулуутун хааччылабыт.

«Бөлүшөмүз, — диир сурбубта В. И. Ленин, — политическай өй-санаа сүрүрөтүн былытыан уона политическай партия былытынан, 1903 сыллаахтан олохтомузга».

Ышларласа социал-демократическай курууоктары холбоотууга, РСДРП II съезди бөлүшөбүткө, партияны төрөбүт кыабылаарлаах ороуду нууча уонсай бастакы марксистскай политическай хайытта «Искра» ылыбта.

«Искра» хыялалт социал-демократия революционнай кыагытын салабар организми буолбута. В. И. Ленин башкыча салааттыганы «Искра» революционнай социал-демократия көкөктян илөй уона тэрэвин өтүгүн түмүү ыдылааттар, партияны төрөбүт кыабылааттар үлүлүчүлээх суолатын ылыбта.

«Искра» хыялалт нүмөрдөр Россия кишигара уо буолабык, Саха сирин куруу арах кыраайдарга тийиш таргамматара. Ол курауд II съезди маанилээбөт «РСДРП программата» Саха сирингара эмдөкөз кишиг таргамматара.

РСДРП II съездин Ленин салааттыганы, «Искра» бааныран олохтообут марксистскай

партия идеологиясына принциптөр туоубутугара, рабочай кылаас партиятын революционнай программата кыабылабыт. Итишээх буолар сөөдө историчекай кишөр суолатта.

Билиш партиябөт историчекай РСДРП II съезди улаакты мүнөштөн маан. Бу съезди Ленин бааныран олохтообут партия тэрэвин принциптөр, бастаан ибар теориянан, кылаас охсугууну сокуонуна, революционнай хамсаалын оштон билишин сөйлөмүзүн, рабочай кылаас бастаан ибар, социальнай этерэктин былытынан, партия түбүгүн төрт марксистскай бадыаанылар төдөрү кыабылаатыр.

Маншас өй партията рабочай кылаасын сирдир, иши охсугууну салабар кыахтаах.

Иккис сөзкө Ленин марксистскай салааттыганы аан бастаан пролетариат салабар төрөбүтүн, пролетариат сүрүн орудунтун былытыганы, партия түбүгүн төрөбүт сыйынаран олохтообут, итинки үрөрө суох пролетариат диктатурасын олохтоот иши охсугууну, оттон билиш комитеттер коммунистскай өрөбүлүүгү иши охсугууну кыабылаадынан тахсыаха сатамат.

Советскай Союз Коммунистическай партията СССР узабиттери өбөтөнөшөнай сайдым уона политическай охсугууну сокуонунаран билишин сөйлөмүзүн бастаан ибар, социальнай этерэктө уо буолабыт, оштон кытта сөргө иши бир дөшөшпөшүнүн, бир дүдүдүрүгүн уона бир сүрүгөх узаын акаарылабөт, пароду кыпта бир түп ситимини өй-бөлөккөтүн төрөбүткөх өрөбүтү буолар. Партия узабиттөр төрөбүтүшүрн саямай түрдүк формата буолар; иши узабиттөр бары иши төрөбүтүр, парод бүтүгүнүчү салабар.

Иккис сөзөнт мда уона партия историятын бадыаыгар бөлүшөбүткөр, партия бир сомоор буолуутун харах хараны курууду харыстанат, партиянай көккөзөр ыстаалым бир сомоор уона бир келим түмөүгөх буолуугара, партия күстүгөх уона модун кыахтаах буолуутун сүрүн суе-дуобулта буоларын өйдөтөн турганар, Россия уона аан дойдун рабочайларын хамсаалынагар оппортунизм араас көрүгөрүнүн утары, Лениним бары өстөхтөрүн утары элзэмнэгиттө суох принциптэри алы охсугууну кылыттарат.

Итичкэ бастакы буржуазнай-демократическай революция салабар кезинер Ленин партия уона рабочай кылаас бөлүшөбүткөрүткөти гениальнайдик төрөбүткөтөр, Коммунистическай партия политическай (тактикалык) төртүгүн олохтообуту. Онон Ленин марксистскай пролетарскай революция сымна теориятын бадыагына, ошуга суох 1917 сыллаахха капиталымы кылар кыах соху буоуду этө. Столыпинскай реакция мар,

шырак сылаарыгар Ленин партия теоретическай төртүгүн — коммунизм теоретическай акымаатыганы буолабыткөрүчөкөй уона историчекай мөүдөсүгүнү туруулаан көчүккөбөткө уона салабарырат.

Билиш партиябөт, Лениним олохтоомт идеологиясына көрөбүн, политическай (тактикалык) уона теоретическай төртүгүтөрү тирдирин турган, пролетариат охсугууну салабарга бөлөх буолуота.

50 сылаарыга гениальнай Лениним төрөбүткөт Советскай Союз Коммунистическай партията үбө апардаах героническай охсугууну алаан аагтаах суолаулааста уона Ленин, киши ыдылаатын салгына салабарырат үрөрөчөктө уугу Сталин уона киши сөрөтингизин салааттыганын кырынылаарга булан-хатан турган, киши билиш коммунизм түгүн советскай общество сирдээн ибар салабар күтүгүн буолар.

Коммунистическай партия азымаатынан Маркс — Энгельс — Ленин — Сталин барымы кылар, аан дойдун узартта тутар революционнай өрөхтөрө буолар буолан билиш салабар ороудун ситишээбөктө тоторор, ити үрөх общество мөүдөсүгүн оштон саладымтын көрөбүдэлөрүн табакты көрөдөр, итинки докшуну наущымадык өтөрү көрөр, обществовий оловор революционнай узартта тутар бошпуростура табакты бааныран кыары өнөр.

Коммунистическай партията рабочай кылаас уона узартты кыабылаан аймак бөрү, узарттыбөт совхозмадыларын төрөбүн турган, билиш дойдубутугар капиталистическай туугу-дууларбарыта, аан дойдуга бастакы социалистическай госуларстваны төрөбүтө. Билиш партиябөт өбөр туруктаатын уона охсугуута дүдүдүрүдээр, киши мытар ахсаалар төрөбүт узаын түмүктөрүн сокуулаптык индустриялаатын уона тша хаанышсылабын холбообустанайн политика кыабылаахтык олохкө кирир.

Ленинсий-сталинская национальнай политикана салаайтаран турган, коммунистическай партия билиш дойдубутугар национальнай бошпурду кыабылаахтык бааныра-дө, ээбөх национальностык социалистическай госуларстваны төрөбүт. Капитализм суох ороуду уона советскай туугу бөгөрүлөтүн түмүгөрүткөбөт уона сайдымбөт советскай социалистическай партиялар, кишилар тутарган түмүгөрү, хайнда үсөтө итичкө политическай, хаанышсылабын уона културал өтүгүн өрө көтөрүшүрүтөр. Ити чарыахк кестүүгүнүн билиш республикалар буолар, киши советскай былаас салабарыгар сайдымбөт промшенистастаах, тша хайаыластыба-

лаах уона културалаах чөлөпө үжүмүт республика буолла.

Партия үрөбүлөбөт бир сомоор уона түмөүгөх буолуутун, партия уона лардык сомоордобуларын, партия билиш дойдубуту пароду Ленин — Сталин азымааларын ашынаан коммунизм кыабылаан сирдирдир хайытта суох баанырамадыларын сапта чарыахк кестүүгүн Советскай Союз Коммунистическай партиятын XIX съезди буолла.

Партия политика, маасалар апар актыбанаастарыгар тиририр, общество бүтүгүнүчүтү өбөдүгүн уона киши олохкө кылаарын билиш пароду бөйтүн хаан-үрүү ыдылаатынан асар буолар, күстөхкө. Пароду маншас иштингиз тагытар, киши түгүн маншас суугуулаарлар, итичкө дүхөкөй уона физическай дөшүгүн Советскай Союз Коммунистическай партиятын курауд партияны аан дойдусөүдүгү бөлөбүтөр. Билиш партиябөт салааттыганы советскай дөшүгүн үгүлээх, былытаах сымна уона үрүү-узаах олохкө шийдээр.

СССР КК от аныгар буолан аасып Илеумна, итичкө өзгө олохтох сирдэргө буолуудаалабөт партиянай комитеттар плеумнара билиш уугу партиябөт Советскай Союз ис уона тас политическай иштингиз турар историческай сорукаптары тоторугура бир сомоор түмөүгүзүрүн уона бөөвөр бөлөккөтүн өсө чарыахк кестөрүдөр.

Советскай Союз Коммунистическай партията билиш коммунистическай туугу сүрүн оруктарынан ээбөх национальностык социалистическай госуларствө салабы бөгөрүлөтүн, өстөхтөр адрессивнай дөшүгүлөтүн билиш Ил дойдубуту актыбанын ооронотун бары өтүгүн бөрөтүтү, бары советскай дөшүгөрү материалнаын уона културал тайымаарын тохтодо суох үрөктүн сүзүкөн суолаалах сорукаптары бааныран.

СССР сайдымтын бөлмө быс сыллаах былазын кыабылаахтык тоторор иши Советскай Союз бары узабиттерин апар актыбанаастарын түмөлдөрүн уона төрөбүлөбөт партия бары партиянай, советскай, профсоюзнай, комсомольскай төрөбүлөктүн модулар.

ССКП олохкө соторугуарыта буолан аасып Илеумна уобаластаары партиянай төрөбүт иштингиз советскай дөшүгөрү коммунистическай тымак партия узаын бары өтүгүн түмөүгүлээх, буржуазнай национализмдин уона араас үрөбүлөбүтүн утары, курадыттык сыйабыт буржуазнай идеологияны утары охсугууну элзэмнэгиттө суох кытаахк, дөшүгөрү өйдөтөрү капиталымы хаанышсылаан өсө дө ордо сыдымбөттин суох о оронору

иштор узаын алаанарадаахтын төрөбүткөх наада дөшүгөрү турдорура.

Республика партиянай төрөбүлөктөр маасала ортогун партиянай пропагандалы уон политическай иштор узаын коммунистара уона пароду бөгөрүлөтүн коммунизм уугу ыдылаата кыларыгар эрээлээх буолууду тымыгар, политическай сөргөхтөх буолууга билиш партиябөтүгүн уон социалистическай Ил дойдугу үрөк бөрүшээбөх буолууду тымыгар итичкө ыдылаатын азын түрөккөх туралар. Партиятай пропагандалы политическай төрөбүтүн үрөккө марксистскай теорияны үрөккө иштингизин, азымаатын кыабылаанын туора кылаах наада.

Билиш партиябөт 50 сыла устатарыгар оромт историчекай киришүү суугу үрөктүн партиябөт — Лениним кылааскыраи азымааларын уон партията сьездтерин, конференцияларын, КК пленумнара уугаахтарын дөшүгүн үрөккө билишн хааччылаах наада, ол курауд ити азымаалыгара уона докшунулар Коммунистическай партия өр сымна усталаарыгар үрөккө олохтообут политика көрөдүрүдөр.

РСДРП II съезди азымаатына 50 сыла туолуутун бөлүшөбүткөр оробуналар партиянай комитеттар, маанайты өрөккө партиянай төрөбүтүгү улаакан суолаалаах ыдылаатын уона партиянай актыбанаастарга, маанайты сүбөх партиянай төрөбүтүгү мүнөш кылаарыгар РСДРП II съездин ыдылаа туолуутун түбүгүн бөлүшөбүткөр, дакымаалары, бөлүшөбүткөр кытаахк наада. Бу дөшүгүн утарыга партиянай узабиттөр, пропагандалар, сьездтер, аптатарлар бастакы күстөрө тармаалык кусталар, Предшественна, колхозтар, Учредительнара бөлүгөккөлар РСДРП II съездин азымаат быстаалмактары төрөбүткөх.

РСДРП II съезди буолуот 50 сыла туолуута — итичкө уона советскай парод бүтүн сүзүгүн суолаалаах собакте.

Билиш социалистическай Ил дойдубут билишн түмдөбөт модун кыахтаах уона апар күстөхкө. Коммунистическай партия пароду кытаах сомоорлош турар, советскай общество кестүүгүтөрү уона сүрүнүчү күчү былытынан, социалистическай госуларствара билиш салабар ороудун олохкө килээрн турган, билиш дойдубутун коммунизмга бөрү соху устун эрэлээбөткө уон хайытта суох сирдээн ибар. Партия салааттыганы советскай туугу бөрөтүн, туудадылар туруктаарын уона киши бар кыабыларын буларар усталауынан булар.

Редактор э. б. т. А. И. ГОГОЛЕВ. axcaana 500. Сакаанын № 14. МЛ 2.